

ԵՐԵՎԱՆԻ Վ. ԲՐՅՈՒՄՈՎԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԼԵԶՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՊՈԱԿ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2013թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	5
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9-28

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական
համալսարան» ՊՈԱԿ ղեկավարությանը

Մեր կողմից իրականացվել է «Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարան» ՊՈԱԿ (Ընկերություն) կից ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մենք պատասխանատու ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով մեզանից պահանջվում է բավարարել բարոյական վարքի կանոնները և պլանավորել և անցկացնել աուդիտը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների ռիսկերի առկայության վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից: Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, այլ ոչ թե ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարան» ՊՈԱԿ ֆինանսական վիճակը, և նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

«Թրասթ Աուդիտ» ՓԲԸ
տնօրեն բաժնետեր Հայկ Մարգարյան

12 հունիսի 2014թ
Երևան

Աուդիտի ղեկավար
Լուսինե Ստեփանյան

«Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարան» ՊՈԱԿ
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթագրություն	2013 31 դեկտեմբեր	2012 31 դեկտեմբեր
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	2,834,508	2,692,042
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	7,030	8,484
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,841,538	2,700,526
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	6	168,703	170,235
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	7	44,307	30,477
Ֆինանսական ներդրումներ	8	101,145	187,381
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9	110,434	474,088
Շահութահարկի գծով կանխավճարներ		17,093	16,430
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		347	673
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		442,029	879,284
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		3,283,567	3,579,810
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Կուտակված շահույթ		2,580,056	2,992,634
Ընդամենը սեփական կապիտալ		2,580,056	2,992,634
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	19	307,554	295,669
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	10	40,856	32,884
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		348,410	328,553
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	11	315,537	239,393
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	10	38,231	17,892
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ		1,333	1,338
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		355,101	258,623
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		3,283,567	3,579,810

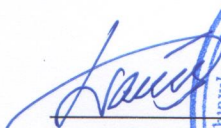
Գայանե Գասպարյան
 ղեկավար

Շուշանիկ Ներսիսյան
 գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 28-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

«Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարան» ՊՈԱԿ
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթագրություն	2013	2012
Հասույթ	12	1,274,346	1,344,326
Վաճառքի ինքնարժեք	13	(967,403)	(937,700)
Համախառն շահույթ		306,943	406,626
Իրացման ծախսեր		(1,334)	(138)
Վարչական ծախսեր	14	(679,827)	(399,883)
Գործառնական այլ եկամուտներ	15	110,342	82,333
Գործառնական այլ ծախսեր	16	(85,745)	(69,026)
Գործառնական շահույթ		(349,621)	19,912
Ֆինանսական եկամուտ	17	18,621	22,386
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	18	(65,643)	(29,972)
Զուտ շահույթ մինչև հարկումը		(396,643)	12,326
Շահութահարկի գծով (ծախս) փոխհատուցում	19	(15,935)	(50,975)
Տարվա շահույթ		(412,578)	(38,649)
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ հարկերից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ արդյունք		(412,578)	(38,649)

Գայանե Գալստյան
ռեկտոր

Շուշանիկ Ներսիսյան
գլխավոր հաշվապահ

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 28-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

«Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարան» ՊՈԱԿ
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2011թ	3,031,283	3,031,283
2012թ զուտ վնաս	(38,649)	(38,649)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2012թ	2,992,634	2,992,634
2013թ զուտ վնաս	(412,578)	(412,578)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2013թ	2,580,056	2,580,056

 Գալանե Գասպարյան

ռեկտոր

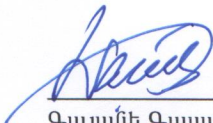

Շուշանիկ Ներսիսյան
 գլխավոր հաշվապահ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 28-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

«Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարան» ՊՈԱԿ
 Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	2013	2012
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ծառայությունների մատուցումից մուտքեր	1,314,139	1,275,072
Աշխատակիցների գծով մուտքեր	553	428
Ստացված շնորհների գծով մուտքեր	125,274	65,046
Կրթաթոշակի ստացում	25,140	32,688
Ընթացիկ բանկային հաշիվների տոկոսներ	11,791	15,407
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	5,635	2,854
Վճարումներ մատակարարներին	(273,740)	(250,488)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից, այդ թվում՝ արհմիություն	(1,328,696)	(848,651)
Վճարումներ բյուջե	(14,889)	(112,477)
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմանդրամ	(16,602)	(125,977)
Վճարված շահութահարկ	(7,941)	(21,009)
Բարեգործություն	(6,331)	(29,725)
Կրթաթոշակի վճարում	(26,699)	(33,671)
Այլ վճարումներ	(29,182)	(15,769)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(221,548)	(46,272)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռք բերում (կապիտալացում)	(245,285)	(163,410)
Ավանդների ներդրում	(101,459)	(30,000)
Ներդրված ավանդի ետ վերադարձ	186,459	80,000
Ստացված տոկոսներ	17,683	28,598
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(142,602)	(84,812)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-	-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ հոսք	(364,150)	(131,084)
Ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	474,088	604,625
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	496	547
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	110,434	474,088

 Գալյան Գասպարյան
 ղեկավար

 Շուշանիկ Ներսիսյան
 գլխավոր հաշվապահ

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պատրաստվել է ընդերքվի մաս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 28-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

1. Ընդհանուր դրույթներ

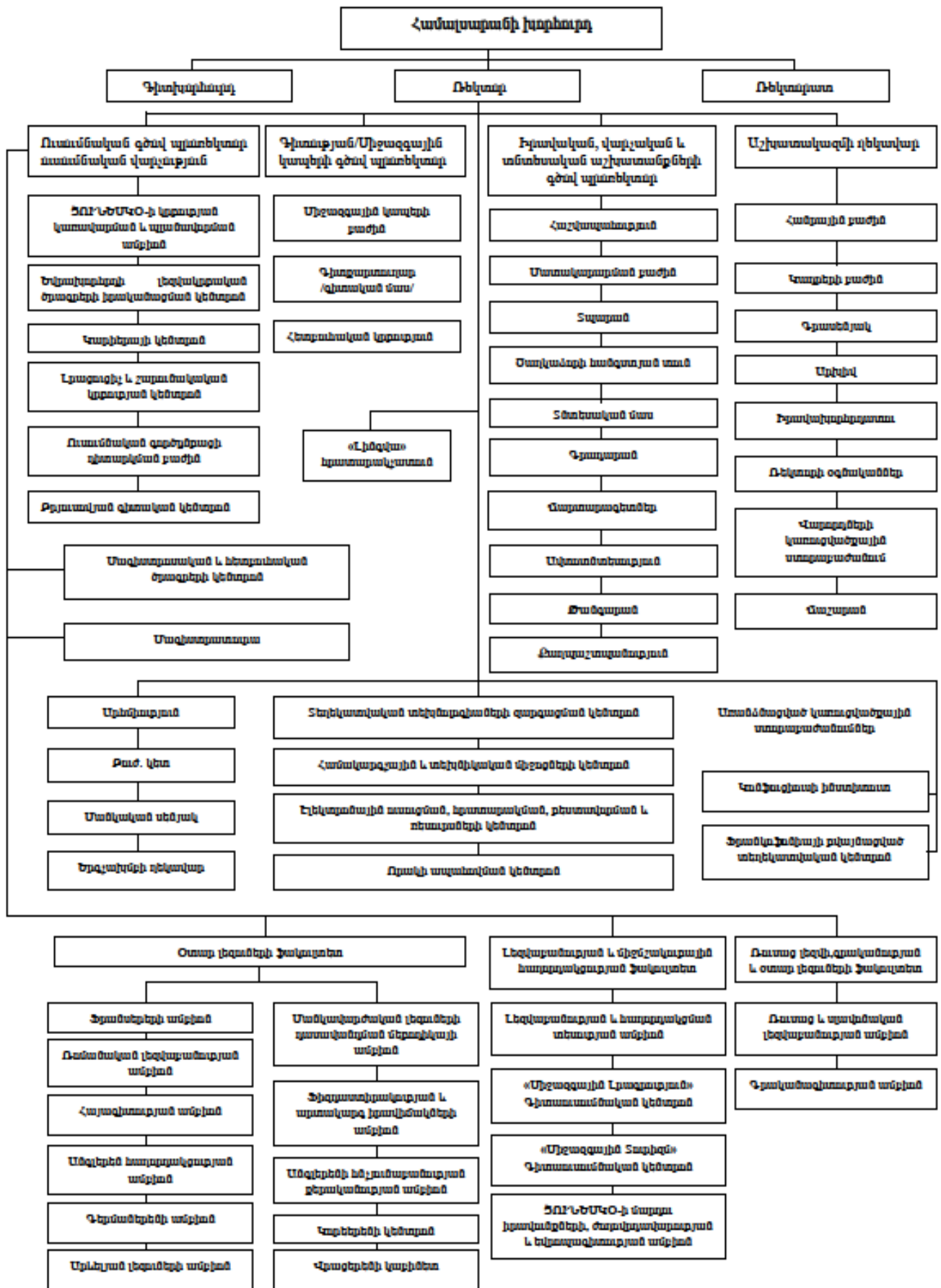
1.1. Ընկերության նկարագիրը

Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարանի 75ամյա պատմությունը սկիզբ է առել 1935 թվականի փետրվարի 4-ին: Այդ օրը Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության կենտկոմը որոշում է կայացնում փետրվարի 15-ից Երևանում հիմնել երկամյա մանկավարժական ինստիտուտ՝ ռուսաց լեզվի ուսուցիչներ պատրաստելու նպատակով: Առաջին տնօրեն է նշանակվում Մ. Շեուկովան: Հինգ տարի անց՝ 1940 թվականին որոշվում է վերակազմել երկամյա ինստիտուտը և այն վերածել Պետական Մանկավարժական Ինստիտուտի: 1941թ. փետրվարին դպրոցներն օտար լեզվի մասնագետներով ապահովելու նպատակով ինստիտուտում բացվում է օտար լեզուների (գերմաներեն, ֆրանսերեն և անգլերեն) երկամյա կուրսեր: Հայրենական մեծ պատերազմից հետո, ինչպես ողջ երկրում, այնպես էլ մեր հանրապետությունում առաջնային նշանակություն է ստանում օտար լեզուներին տիրապետող մասնագետների պատրաստման հարցը: 1948թ. մարտի 1-ին որոշվում է Երևանի ռուսական մանկավարժական ինստիտուտի օտար լեզուների ֆակուլտետի հիմքի վրա բացել Օտար լեզուների մանկավարժական ինստիտուտ: Տնօրեն է նշանակվում Ա. Իսահակյանը: 1961թ. հոկտեմբերի 3-ին. ՀՍՍՀ Մինիստրների խորհուրդը որոշում է կայացնում. Հանրապետության հանրակրթական դպրոցներում ռուսաց և օտար լեզուների ուսուցիչների աճող պահանջարկը բավարարելու նպատակով 1962թ. հունվարից Երևանի պետական համալսարանի ռուսաց և օտար լեզուների ֆակուլտետի հիմքի վրա ստեղծել Ռուսաց և օտար լեզուների մանկավարժական ինստիտուտ: 1962թ. մարտի 2-ին ինստիտուտը անվանվում է «Վ. Բրյուսովի անվան ռուսական և օտար լեզուների պետական մանկավարժական ինստիտուտ»: 1980-ական թվականներին ինստիտուտը լայն ճանաչում ուներ ոչ միայն հանրապետությունում, այլև ողջ Խորհրդային Միության մեջ: Հայաստանի դպրոցներում ռուսաց և օտար լեզուներ դասավանդող ուսուցչական արհեստավարժ կադրերի պատրաստումը, ինստիտուտի ամբիոններում գիտահետազոտական աշխատանքների տարեցտարի ընդլայնվող ծավալը, միութենական մասշտաբով իրականացվող «Բրյուսովյան ընթերցումները», ակտիվ համագործակցությունը ոչ միայն ԽՍՀՄ հանրապետությունների, այլև արտասահմանյան երկրների մի շարք բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների հետ նկատելիորեն մեծացրել էին բուհի հեղինակությունը՝ հաստատուն և ծանրակշիռ դարձնելով նրա տեղն ու դերը: 1985թ. մայիսի 14-ին որակյալ կադրերի պատրաստման և գիտության զարգացման համար ինստիտուտը պարգևատրվում է Ժողովուրդների բարեկամության շքանշանով: 1995թ. մարտի 17-ին ինստիտուտը վերանվանվում է՝ «Հայաստանի Վ. Բրյուսովի անվան օտար լեզուների պետական համալսարան» իսկ 5 տարի անց, 2000թ. ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ «Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարան» (այսուհետ Ընկերություն): Իր գործունեության ընթացքում Ընկերությունը պատրաստել է շուրջ 25000 մասնագետ՝ ռուսերենի, անգլերենի, ֆրանսերենի, գերմաներենի, իտալերենի, իսպաներենի, քաղաքագիտության, երկրագիտության, միջազգային տուրիզմի, միջազգային լրագրության և այլ մասնագիտությունների գծով: Ներկայումս Ընկերությունում մասնագիտանում է շուրջ 4 հազար ուսանող: Բուհի ավելի քան 389 դասախոսներից 15-ը գիտությունների դոկտորներ են, 15-ը՝ պրոֆեսորներ, 160-ը՝ գիտությունների թեկնածուներ և 93-ը՝ դոցենտներ: Ընկերության հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է՝ ի դեմս Հայաստանի Հանրապետության կառավարության:

Ընկերության գրանցման և գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Թումանյան 42:

2013թվականի ընթացքում Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 702 աշխատակից (2012 թվականի ընթացքում՝ 618 աշխատակից):

1.2. Կորպորատիվ կառուցվածքը

1.3. Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում և գտնվում է շարունակական բնույթ կրող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների ազդեցության տակ: Հայաստանում բացակայում են ազատ շուկայական տնտեսությանը բնորոշ կատարյալ գործարար միջավայրը և համապատասխան ենթակառուցվածքները, ինչպես նաև դեռ շարունակվում են արդեն ավանդույթ դարձած հարկային օրենսդրության տարերային փոփոխությունները: Ֆինանսական հաշվետվություններն հնարավորինս արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

2.1. Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

2.2. Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

2.3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթները

Հայաստանի Հանրապետության արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրվում հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական միջի, եթե այլ բան նշված չէ:

2.4. Անընդհատությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են, ելնելով անընդհատության սկզբունքից, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում բնականոն գործունեության ընթացքում:

2.5. Համադրելիությունը

Ընթացիկ ֆինանսական տարվա տվյալները համադրելի են նախորդ ժամանակաշրջանի ներկայացված տվյալների հետ: Ընթացիկ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացման մոտեցման փոփոխության դեպքում նախորդ տարվա համեմատական տեղեկատվության ներկայացումը նույնպես փոփոխվում է:

2.6. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև

ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

2.7. Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

2.8. Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից որոշները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Ընկերության գործունեության վրա: Ընկերությունը դեռևս չի վերլուծել այս փոփոխությունների հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա: Դեկլարությունը կանխատեսում է, որ նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո առաջիկա ժամանակաշրջանում:

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»

ՖՀՄՍ 9-ի թողարկումը արտացոլում է ՀՀՄՍԽ-ի աշխատանքների առաջին փուլը ՀՀՄՍ 39-ը փոխարինելու ուղղությամբ և կիրառվում է ՀՀՄՍ 39-ում սահմանված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման նկատմամբ՝ ներառյալ հեջավորման հաշվառումը: Անավարտ փուլերում են գտնվում ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման, դասակարգման ու չափման վերաբերյալ որոշ պահանջներում փոփոխությունները:

Նոր ստանդարտը ուժի մեջ մտնելու ժամկետը սկզբնապես նախատեսված էր 2015թ. հունվարի 1-ը: Ներկայումս պարտադիր կիրառման ամսաթիվ չի նախատեսվում և ՀՀՄՍԽ-ում քննարկվում է ՖՀՄՍ 9-ի պարտադիր կիրառումը մինչև 2017թ. հունվարի 1-ը հետաձգելու հարցը:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն

3.1. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարներ, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի

հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության մեթոդները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ և, անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվում առաջընթաց:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

<i>Դասի անվանում</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը (տարի)</i>
Շենքեր, շինություններ	50-100
Տրանսպորտային միջոցներ	10
Արտադրական գույք, տնտեսական և այլ գույք	7-10
Համակարգչային տեխնիկա	7
Գիրք, գրականություն	10

3.2. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունն հետևյալն է.

<i>Դասի անվանում</i>	<i>Օգտակար ծառայությունը</i>
Համակարգչային ծրագրեր	10 տարի
Լիցենզիաներ	իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքի ժամկետում

3.4. Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Ձեռք բերման ծախսումներն են գնման գինը, ներմուծման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Ընկերությանը ետ վերադարձման, մաքսային բրոքեր (միջնորդ) հանդիսացող անձանց վճարվող գումարները, ինչպես նաև այլ պաշարների ձեռք բերման հետ կապված տրանսպորտային, բեռնման, բեռնաթափման և այլ ծախսումները:

Ձեռք բերման ծախսումները որոշելիս առևտրային զեղչերը, գների իջեցումները հանվում են:

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) արժեքի բանաձևով:

3.5. Վարձակալված ակտիվներ

Վարձակալությունները դիտվում են որպես գործառնական վարձակալություններ, երբ վարձատուն է կրում վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Գործառնական վարձակալության գծով վճարները գծային հիմունքով ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վարձակալված ակտիվների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսերը ճանաչվում են որպես ակտիվ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հիմնական միջոցներ» դասում: Վարձակալության հետ կապված ծախսերը, ինչպիսիք են պահպանման և ապահովագրության, ծախսագրվում են իրականացման պահին:

3.6. Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասները պետք է ճանաչվեն ֆինանսական արդյունքներում, թե ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեքը կման գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «ֆինանսական ծախս» և «ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

I. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշվող չեն ակտիվ շուկայում: Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Այնուհետև, դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերը չեն զեղչվում, եթե զեղչման ազդեցությունը էական չէ:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեքը կման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեքը կման է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

II. Մնացորդներ դրամարկդում և բանկերում

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից և բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Մնացորդները դրամարկդում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցներ, բանկային հաշիվների մնացորդներ և դրամական միջոցներ ճանապարհին:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, որոնք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

I. Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս:

II. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Որպես առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր են դասակարգվում մարման ենթակա այն գումարները, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտատիրոջից (կրեդիտորից) ապրանքներ կամ ծառայություններ գնելու միջոցով:

Կրեդիտորական պարտքը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործարքի պայմանագրային կողմ, այսինքն՝ երբ առաջանում է պահանջի իրավունքը:

Սկզբնական ճանաչման պահին կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական հաշվում նշված գումարով:

Կրեդիտորական պարտքը դուրս է գրվում այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրով սահմանված պարտականությունը կատարվել է, չեղյալ է համարվել կամ լրացել է դրա ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

3.7. Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Արտարժույթ	31.12.2013թ	31.12.2012թ
1 Եվրո	559.54 դրամ	532.24 դրամ
1 ԱՄՆ դոլար	405,64 դրամ	403.58 դրամ

3.8. Շնորհներ

Ընկերության կողմից շնորհների հաշվառումը իրականացվում է ՀՀՄՍ 20 «Պետական շնորհների հաշվառում և պետական օգնության բացահայտում» ստանդարտի համաձայն:

Շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով չափվող ոչ դրամային շնորհները, չեն ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավոր հավաստիացում, որ.

ա) Ընկերությունը բավարարելու է դրանց կցված պայմանները. և

բ) շնորհները ստացվելու են:

Շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ Ընկերությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են շնորհները:

Շնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է Ընկերությանը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային շնորհները, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են՝ շնորհը գրանցելով որպես հետաձգված եկամուտ:

Շնորհը, որը դառնում է վերադարձման ենթակա, հաշվառվում է որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն: Եկամուտներին վերաբերող շնորհի վերադարձումը առաջին հերթին կատարվում է տվյալ շնորհի գծով չամորտիզացված հետաձգված կրեդիտային մնացորդի հաշվին: Այնքանով, որքանով վերադարձումը գերազանցում է այդպիսի հետաձգված կրեդիտային մնացորդը, կամ երբ հետաձգված կրեդիտային մնացորդ գոյություն չունի, վերադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում: Ակտիվին վերաբերող շնորհի վերադարձումը ճանաչվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի ավելացում կամ վերադարձման ենթակա գումարի չափով հետաձգված եկամտի մնացորդի նվազեցում: Կուտակային լրացուցիչ մաշվածությունը, որը ճանաչված կլինեք շահույթում կամ վնասում մինչև տվյալ ամսաթիվը, եթե չլինեք շնորհը, անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

3.9. Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինեք, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն

դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքերի պահուստի միջոցով:

3.10. Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ, ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գույվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային

պարտավորությունների դիմաց և երբ վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է գուտ հիմնով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.11. Աշխատակիցների հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվառման ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, Ընկերությունը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղջված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղջված գումարը, Ընկերությունը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի. և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այլ ստանդարտներով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, ՀՀՍՄ 2 «Պաշարներ» և ՀՀՍՄ 16 «Հիմնական միջոցներ» ստանդարտները):

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ. և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

3.12. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական գեղչերը և իջեցումների գումարները:

Հասույթից նվազեցվում են հաճախորդների կողմից վերադարձվելիք ապրանքների գնահատված գումարը, գնահատված իջեցումները և մնանատիպ այլ նվազեցումներ:

Ծառայությունների մատուցում

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել, հասույթը ճանաչվում է միայն ճանաչված այն ծախսերի չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը.

բ) Ընկերությունը չի պահպանում ո՛չ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ո՛չ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկում.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն.

ե) գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

4. Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեք

	Շենքեր, շինություններ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական, տնտեսական և այլ գույք	Համակարգչային տեխնիկա	Գիրք, գրականություն	Հողամասեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31.12.2011թ	2,337,053	21,850	257,349	75,944	47,294	156,142	2,895,632
Ավելացում	-	-	57,743	16,965	6,947	-	81,655
Դուրսգրում	-	-	(3,731)	(2,693)	(11,321)	-	(17,745)
Կապիտալացում	82,663	1,295	-	-	-	-	83,958
Մնացորդը առ 31.12.2012թ	2,419,716	23,145	311,361	90,216	42,920	156,142	3,043,500
Ավելացում	10,240	-	44,238	6,717	4,093	-	65,288
Դուրսգրում	-	-	(232)	-	(1,349)	-	(1,581)
Կապիտալացում	185,378	8,626	-	-	-	-	194,004
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	2,615,334	31,771	355,367	96,933	45,664	156,142	3,301,211
Մաշվածություն							
Մնացորդը առ 31.12.2011թ	95,227	6,110	85,262	26,027	25,441	-	238,067
Տարվա ծախս	46,969	3,181	51,328	15,258	1,125	-	117,861
Դուրսգրում	-	-	(2,412)	(2,058)	-	-	(4,470)
Մնացորդը առ 31.11.2012թ	142,196	9,291	134,178	39,227	26,566	-	351,458
Տարվա ծախս	48,639	2,036	51,157	13,896	1,155	-	116,883
Դուրսգրում	-	-	(1,638)	-	-	-	(1,638)
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	190,835	11,327	183,697	53,123	27,721	-	466,703
Ձուտ հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը առ 31.12.2012թ	2,277,520	13,854	177,183	50,989	16,354	156,142	2,692,042
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	2,424,499	20,444	171,670	43,810	17,943	156,142	2,834,508

Գրավադրված գույք

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

Մաշվածության գծով ծախս

Հիմնական միջոցների մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է ինքնարժեքում, վարչական ծախսերում և ոչ գործառնական այլ շահույթում (վնասում) (ծանոթագրություններ 13, 14 և 18):

Այլ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն ունի կառուցման ընթացքում գտնվող՝ 153,201 հազար դրամ (2012թ.՝ զրո) հաշվեկշռային արժեքով անավարտ շինարարություն, ինչպես նաև չշահագործվող հիմնական միջոցներ 1,309 հազար դրամ (2012թ.՝ 10,004 հազար դրամ) սկզբնական արժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ընկերությունում առկա են նաև զրո հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվող 41,063 հազար դրամ (2012թ.՝ 42,100) սկզբնական արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ:

5. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>Մկգրնական արժեք</i>		
	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31.12.2011թ	11,820	11,820
Ավելացում	678	678
Մնացորդը առ 31.12.2012թ	12,498	12,498
Ավելացում	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	12,498	12,498
<i>Մաշվածություն</i>		
Մնացորդը առ 31.12.2011թ	3,004	3,004
Տարվա ծախս	1,010	1,010
Մնացորդը առ 31.12.2012թ	4,014	4,014
Տարվա ծախս	1,454	1,454
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	5,468	5,468
<i>Զուտ հաշվեկշռային արժեք</i>		
Մնացորդը առ 31.12.2012թ	8,484	8,484
Մնացորդը առ 31.12.2013թ	7,030	7,030

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի գծով ծախսը ներառվել է վարչական ծախսերում (ծանոթագրություններ 14):

6. Պաշարներ

	2013թ	2012թ
Պահեստում գտնվող գրասենյակային, տնտեսական և այլ նյութեր	136,459	143,073
Վաճառքի համար պահվող գրքեր	32,244	27,162
Ընդամենը պաշարներ	168,703	170,235

Շարունակվող գործունեության գծով 2013 թվականի ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքը 133,120 հազար դրամ է (2012 թվականի ընթացքում՝ 78,163 հազար դրամ):

Որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքը իր մեջ չի ներառում պաշարների արժեքի մինչև իրացման գուտ արժեք նվազեցումներ կամ այդպիսի նվազեցումների հակադարձումներ:

Ակնկալվում է, որ ներկայացված պաշարները ամբողջությամբ կփոխհատուցվեն տասներկու ամսվա ընթացքում: Պաշարները գրավադրված չեն:

7. Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

	2013թ	2012թ
Դեբիտորական պարտքեր ուսման վարձերի գծով	4,206	18,305
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	-	-
Զուտ դեբիտորական պարտքեր ուսման վարձերի գծով	4,206	18,305
Տրված կանխավճարներ	34,215	6,880
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	12	344
Այլ դեբիտորական պարտքեր	5,874	4,948
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	44,307	30,477

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Ուսման վարձերի գծով դեբիտորական պարտքերի գույտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում: Ուսման վարձերի գծով դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվեգրվում և սովորաբար մարվում են 30-ից 90 օրվա ընթացքում:

Ընկերության դեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեի գծով դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամկետանց դեբիտորական պարտքեր չկան:

8. Ֆինանսական ակտիվներ

	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2013թ	2012թ	2013թ	2012թ
Կարճաժամկետ բանկային ավանդներ	100,000	185,000	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,145	2,381	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	101,145	187,381	-	-

Ընկերության ֆինանսական ներդրումները իրենցից ներկայացնում են ՀՀ առևտրային բանկերում մեկ տարի մարման ժամկետով ներդրված ավանդներ: Գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղջվել են բանկային ավանդների անվանական տոկոսադրույքներով: Ընկերության կողմից ներդրված բանկային ավանդների տարեկան անվանական տոկոսադրույքը կազմել է 13%:

Պայմաններ և ստացման ժամկետներ

Ստորև ներկայացվում են բանկային ավանդների պայմանները.

				Հաշվեկշռային արժեք	
Հազար ՀՀ դրամ	Արժույթ	Անվանական տոկոսադրույք	Ստացման տարին	2013թ	2012թ
<i>Ավանդներ</i>					
Բանկային ավանդ	ՀՀ դրամ	12%	2013	-	25,212
Բանկային ավանդ	ՀՀ դրամ	8%	2013	-	-
Բանկային ավանդ	ՀՀ դրամ	10.4%	2013	-	10,564
Բանկային ավանդ	ՀՀ դրամ	10.5%	2013	-	151,605
Բանկային ավանդ	ՀՀ դրամ	13%	2014	30,344	-
Բանկային ավանդ	ՀՀ դրամ	13%	2014	70,801	-
Ընդամենը				101,145	187,381

9. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու բանկերում և ցպահանջ բանկային ավանդները: Ինչպես ներկայացված է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում, մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ֆինանսական տարվա վերջում կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

	2013թ	2012թ
Դրամարկղ	11,208	8,863
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում	99,226	446,900
Ցպահանջ ավանդային հաշիվներ բանկում	-	18,325
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	110,434	474,088

Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	110,434	474,088

10. Ակտիվներին և եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	2013թ	2012թ
Հունվարի 1-ի դրությամբ	50,776	51,434
Տարվա ընթացքում ստացված	144,228	102,840
Ֆինանսական արդյունքներում արտացոլված	115,917	103,498
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	79,087	50,776
Ոչ ընթացիկ	40,856	32,884
Ընթացիկ	38,231	17,892
Ընդամենը ակտիվներին և եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	79,087	50,776

Շնորհները ստացվել են տարբեր իրավաբանական անձանցից՝ Ընկերության կանոնադրական նպատակների շրջանակներում օգտագործելու համար: Տվյալ շնորհների գծով չկան կցված և չկատարված պայմաններ և պարտականություններ:

11. Կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

	2013թ	2012թ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	9,768	10,157
Ստացված կանխավճարներ ուսման վարձերի գծով	213,848	203,498
Ստացված այլ կանխավճարներ	1,329	3,048
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	53,725	20,601
Չօգտագործված արձակուրդայինի պահուստ	36,867	2,089
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	315,537	239,393

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը տոկոսային չեն և որպես կանոն մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

12. Հասույթ

	2013թ	2012թ
Ուսման վարձերի գծով	1,231,501	1,311,436
Լեզուների ուսուցման ծառայությունների գծով	16,533	17,286
Հանգստյան տան ծառայությունների գծով	20,481	8,623
Ուսանողներին մատուցված այլ ծառայությունների գծով	5,831	6,981
Ընդամենը հասույթ	1,274,346	1,344,326

13. Վաճառքի ինքնարժեք

	2013թ	2012թ
Անձնակազմի վարձատրություն	(821,557)	(800,845)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	(75,986)	(83,485)
Նյութական ծախսումներ	(59,852)	(1,567)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	(10,008)	(51,803)
Ընդամենը վաճառքի ինքնարժեք	(967,403)	(937,700)

14. Վարչական ծախսեր

	2013թ	2012թ
Անձնակազմի վարձատրություն	(497,043)	(238,241)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	(32,751)	(27,095)
Հիմնական միջոցների նորոգման ծախսեր	(12,927)	(25,189)
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	(9,089)	(14,138)
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	(7,060)	(4,133)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	(38,055)	(14,312)
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	(2,781)	(2,450)
Նյութական ծախսեր	(32,228)	(46,140)
Ուսանողների պրակտիկայի և այլ ծախսեր	(5,752)	(3,075)
Պահանջային ծառայություն	(10,118)	(10,145)
Չփոխհատուցվող հարկեր	(18,912)	(6,147)
Այլ ծախսեր	(13,111)	(8,818)
Ընդամենը վարչական ծախսեր	(679,827)	(399,883)

15. Գործառնական այլ եկամուտներ

	2013թ	2012թ
Կրթաթոշակի ֆինանսավորման ստացում	25,140	32,688
Գիտական ֆինանսավորման ստացում	49,620	-
Ճաշարանի գործունեությունից	10,281	9,869
Ընթացիկ բանկային հաշիվներին հաշվեգրված տոկոսներ	11,791	18,293
Ստացված շնորհներից	2,672	2,607
Ուսուցիչների վերապատրաստման գծով (ԾԻԳ)	-	7,977
Այլ պաշարների վաճառքից	2,212	838
Գործառնական վարձակալությունից	2,085	1,633
Այլ եկամուտներ	6,541	8,428
Ընդամենը գործառնական այլ եկամուտներ	110,342	82,333

16. Գործառնական այլ ծախսեր

	2013թ	2012թ
Կրթաթոշակի վճարում	(25,840)	(33,320)
Անհուսալի ճանաչված դեբիտորական պարտքերի դուրսգրում	(16,316)	(8,444)
Ճաշարանի գործունեության գծով	(12,359)	(6,333)
Տպարանի ծախսեր	(20,592)	(6,827)
Տուգանքներ և տույժեր	(3,590)	(302)
Այլ պաշարների օտարումից	(1,917)	(1,849)
Այլ գործառնական ծախսեր	(5,131)	(11,951)
Ընդամենը գործառնական այլ ծախսեր	(85,745)	(69,026)

17. Ֆինանսական եկամուտներ

	2013թ	2012թ
Ավադների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	18,621	22,386
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտներ	18,621	22,386

18. Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)

	2013թ	2012թ
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից զուտ եկամուտ	499	782
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ եկամուտ	-	854
Անհատույց ստացված (տրված) ակտիվների գծով զուտ եկամուտ (վնաս)	(66,142)	(31,608)
Ընդամենը այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	(65,643)	(29,972)

19. Շահութահարկի գծով (ծախս) փոխհատուցում

	2013թ	2012թ
Ընթացիկ հարկ	(4,050)	(26,898)
Հետաձգված հարկ	(11,885)	(24,077)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	(15,935)	(50,975)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2012թ. 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ միջև եղած տարբերությունը հիմնական միջոցների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազաների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

	2013	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	2012
Հիմնական միջոցներ	-	(1,926)	1,926
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	7,373	7,373	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	7,373	5,447	1,926
Հիմնական միջոցներ	(314,927)	(17,332)	(297,595)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(314,927)	(17,332)	(297,595)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(307,554)	(11,885)	(295,669)

	2012	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	2011
Հիմնական միջոցներ	1,926	404	1,522
Ֆինանսական ակտիվներ	-	(39)	39
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	1,926	365	1,561
Հիմնական միջոցներ	(297,595)	(24,940)	(272,655)
Ֆինանսական ակտիվներ	-	498	(498)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(297,595)	(24,442)	(273,153)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(295,669)	(24,077)	(271,592)

20. Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

ա) Վերահսկողություն

Ընկերության հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է ի դեմս ՀՀ կառավարության, ով հանդիսանում է վերջնական վերահսկող:

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա վերջնական վերահսկողը, խորհրդի անդամները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ: Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մանրամասները հետևյալն են.

բ) ՀՀ կառավարության հետ՝ որպես վերջնական վերահսկողի, կատարված գործարքների մանրամասներ.

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2013	2013թ.	Մնացորդ առ 31.12.2012
Ֆինանսավորում	4,262	193,294	-

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2012	2012թ.	Մնացորդ առ 31.12.2011
Ֆինանսավորում	-	150,041	-

գ) Կազմակերպությունում նշանակալի ազդեցություն ունեցող կողմերի հետ կատարված գործարքների մանրամասներ.

Ստորև ներկայացված են խորհրդի անդամների հետ կատարված գործարքներ

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2013	2013թ.	Մնացորդ առ 31.12.2012
Աշխատավարձի վճարմանն ուղղված միջոցներ	-	26,104	-
Ուսման վարձ	-	2,200	182

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2012	2012թ.	Մնացորդ առ 31.12.2011
Աշխատավարձի վճարմանն ուղղված միջոցներ	-	21,751	-
Ուսման վարձ	182	2,150	-

դ) Գործարքներ վերադաս ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է վարչական ծախսերում ներառված վերադաս ղեկավարության հետ գործարքների մանրամասները.

Անվանումը	Մնացորդ առ 31.12.2013	2013թ.	Մնացորդ առ 31.12.2012	2012թ.	Մնացորդ առ 31.12.2011
Աշխատավարձի վճարմանն ուղղված միջոցներ	-	9,313	-	10,167	-

ե) Գնային քաղաքականություն

Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքները միշտ չէ, որ տեղի են ունեցել շուկայական պայմաններով:

21. Գործառնական վարձակալություն

Ընկերությունը չեղյալ չհամարվող գործառնական վարձակալության պայմանագրեր չունի:

22. Պայմանական դեպքեր

Հարկային օրենսդրության հակասություններ և երկիմաստություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար մոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետության ապահովագրական ոլորտը դեռևս գտնվում է զարգացման փուլում, և զարգացած տնտեսություն ունեցող երկրներում լայնորեն տարածված ապահովագրության շատ տեսակներ դեռևս մատչելի չեն Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունը ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման, ակտիվների կորստի, ինչպես նաև երրորդ անձանց նկատմամբ պարտավորությունների գծով, որոնք կարող են առաջանալ Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած պատահարներից կամ նրա գործունեության ընթացքում: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Դատական վեճեր

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, Ընկերության ղեկավարությունը տեղյակ չէ Ընկերության դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող մշանակալի դատական հայցի մասին:

23. Ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատում

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են հրապարակման համար 12 հունիսի 2014թ.:

Գայանե Գալստյան
ռեկտոր

Շուշանիկ Ներսիսյան
գլխավոր հաշվապահ